

אור הנר

עזר: נדיה אטון

דבר העזר

"ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכתה"

בפרשת חיי שרה קוראים אנו על פטירתה של שרה אימנו ע"ה. אברהם אבינו שכמעט כל חייו התנסה בניסיונות קשים במיוחד, מתנסה בניסיון האחרון שלו - עקידת יצחק. הקב"ה אומר לו: "לך תעקוד את יצחק על המזבח". אברהם אבינו בלי שאלות כלל, מיד יוצא למשימה ולוקח איתו את יצחק אבינו ומעלה אותו על המזבח. אך הסיפור כלל לא נגמר, במדרש מובא כי השטן אמר לשרה אמנו כי אברהם אבינו שחט את בנה - יצחק אבינו, שרה לא הייתה מסוגלת לדמיין את הצער הגדול הזה, ומרוב צער היא נפטרה.

אברהם ושרה כל כך הרבה שנים מחכים לילד, עד שסוף סוף הם זוכים לילד, לאחר שלושים ושבע שנים (לדעה היותר מקובלת) הוא לוקח את הילד לשחוט אותו!!!, עד שהוא שומע שבסוף לא צריך לשחוט את יצחק, ויצחק אבינו נשאר חי, אברהם אבינו חוזר לביתו ושומע שאשתו נפטרה.

כמה צער, כמה סבל, אך אברהם לא שואל שאלות על הקב"ה.

והשאלה צועקת בלב כל אחד ואחד מאיתנו: אברהם אבינו היה צדיק כל כך גדול, התנסה בעשרה ניסיונות ועמד בכולם, הוא שגילה את הקב"ה בעולם, מדוע היה צריך להצטער כך הרבה בחיים שלו?

שאלות מעין אלו מקיפות אותנו הרבה פעמים במשך החיים שלנו, מדוע דווקא אלו ה"צדיקים" הם אלו שסובלים, ואילו הרשעים אלו הם שנהנים.

עלינו לדעת כי השאלות הללו באמת קשות, וחוץ מאיתנו עוד מישהו שאל אותם - איוב. הנביא מספר שאיוב היה איש צדיק, והיה לו מקנה שבעת אלפי צאן, שלושת אלפי גמלים, חמש מאות צמד בקר וחמש מאות אתונות, היו לו שבעה בנים ושלוש בנות. יום אחד מגיע אליו שליח ואומר לו: שגנבו לו את הבקר

ואת האתונות, ואת כל הרועים שהנהיגו את הבקר הרגו. מיד אחריו הגיע עוד שליח ואומר לו שאש ירדה מן השמים ושרפה את כל הצאן שלו, וכן הנערים שהנהיגו אותם נשרפו. אחריו הגיע עוד שליח לאיוב ואמר לו שהכשדים (אומה) לקחו לו את כל הגמלים שהיו לו ואת הנערים שהנהיגו אותם הרגו. ולא רק זה אלא אחרי כל אותם שליחים הגיע עוד שליח ואמר לו בניך ובנותיך עשו סעודה ובאה רוח גדולה והרגה את כולם. ולא נשאר לאיוב לא הבקר שלו ולא הצאן שלו לא העבדים שלו, והגרוע מכל הילדים שלו. הרים איוב את עיניו לשמים,

ואמר: "ערום יצאתי מבטן אימי וערום אשוב לקבר, ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מבורך" אכן צדיק או לא?! ולא זו בלבד אלא אח"כ מספר הנביא שאיוב קיבל בכל גופו שחין. איוב שאל את הקב"ה, "למה קרה לי ככה", "למה הקב"ה הבאת אותי למצב כזה?"

הקב"ה אכן ענה לאיוב על השאלה, ואמר לו "איפה היית ביוסדי ארץ?"

להבנת התשובה נקדים בסיפור קצר על אורח שנכנס לאחד מבתי הכנסת בתפילת שחרית של שבת, כשהגיע זמן הוצאת ספר תורה, עלה גבאי בית הכנסת לתיבה, הסתכל לצד ימין ואמר: "עליית ראשון יעלה אברהם", הסתכל לצד שמאל ואמר: "עליית שני יעלה

יום ו' כ"ג מרחשוון תשפ"ו

כניסת שבת: 16:25

יציאת שבת: 17:15

רבינו תם: 17:50

הזמנים לפי אופק באר שבע

שבת מברכין

יום שישי

ראש חודש כסלו

פרשת חיי שרה

בנימין", ושוב הסתובב לצד ימין ואמר: "עליית שלישי יעלה גבריאל". הסתכל על כך האורח וחשב: "איזה גבאי לא מסודר יש בבית הכנסת הזו, פעם מעלה מצד ימין, ופעם מעלה מצד שמאל, מדוע אינו מעלה בסדר מסודר אחד אחרי השני. לאחר התפילה ניגש האורח אל הגבאי ואמר לו: "מדוע אתה עושה פה בלאגן בעליות לתורה? פעם אתה מעלה מצד ימין ופעם מצד שמאל, למה אינך מעלה עליות לפי הסדר?". ענה לו הגבאי: "אם היית מגיע כל שבוע לבית הכנסת היית יודע את התשובה, אנחנו מעלים לפי סדר א' ב', עליית ראשון אברהם, עליית שני בנימין, עליית שלישי גבריאל.

זוהי בדיוק התשובה שנתן בורא עולם לאיוב: כמה שניים אתה חי בעולם שאתה שואל שאלות, הרי העולם הזה כולו גלגולים, ולפעמים נראה לך אדם שכל כך רע לו, אך הוא מתקן את הנשמה שלו. לפעמים אתה רואה אדם שנגזרה עליו גזירה קשה כל כך - וכי אתה יודע מה נחסך ממנו בגזירה הזו, יכול להיות שנגזרה עליו גזירה מאוד קשה ובגזירה הזו נחסך ממנו.

ילד שקיבל במתנה משחק פאזל לא יוכל לקבל את התמונה במלואה עד שיסיים להרכיב את הפאזל, כך גם החיים שלנו, אדם לא יוכל לקבל תשובות באמצע החיים למה קרה לו, את התשובות נקבל אחרי גיל מאה ועשרים. אברהם אבינו ידע את התשובה הזו, ולכן הוא לא שאל שום שאלות.

לעיתים אדם מתנסה בניסיונות לא קלים בכלל, ניסיונות לא פשוטים הן בעבודה הן בבית הן במשפחה, החוכמה היא לעמוד בהם, ולדעת שעל בורא עולם לא שואלים שאלות, ולדעת ולהאמין עם כל הקושי שהכל לטובה, שבת שלום ומבורך.

דבר תורה לסעודה שניה

"ולרבה אח ושמו לבן וירץ לבן... ויהי כראות את הנזם ואת הצמידים על ידי אחותו"

האור החיים הקדוש מקשה: הלא במדרש רבה (פרק י, אות ה) אמרו חז"ל כי הצדיקים שמם קודם להם דכתיב (רות ב, א): 'ושמו בועז', 'ושם האיש אלימלך'. אבל הרשעים הם קודמים לשמם דכתיב 'נבל שמו וגו' (שמואל א, כה, כה). אם כן, למה נקט הפסוק 'ושמו לבן' שהוא סדר של צדיקים, ששמם קודם להם בלבן הרשע.

וביאר באור החיים הקדוש כי לבן חשש לרוץ לקראת האיש שחשב שהיה מעשה לא טוב בינו לבין רבקה וכעס מאוד, ורץ לקראתו לפגוע בו, בקנאתו את קנאת אחותו, ובגלל מעשה זה ייחס אותו הכתוב ייחוסין של צדיקים. ואמר 'ושמו לבן' כי מעשה צדיקים עשה בזה. ואין הקב"ה מקפח שכר שום בריה. ישנו מוסר השכל מחריד בדברים הללו, אדם במדרגה של לבן כאשר עושה מעשה טוב יש לשבחו ולייחסו ייחוסים של צדיקים, אין לדון את האדם באופן כללי - ולומר שכיון שהוא רשע כל פעולה שלו היא פעולת רשע, אלא יש לדנו לגופו של ענין.

דבר תורה לסעודה ראשונה

ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל" מעיר כאן רש"י: "בכל" עולה בגמטריא "בן" (52) ומאחר שהיה לו בן, היה צריך להשיאו אישה. במסכת בבא בתרא (ט"ז:) אומרים חז"ל: בת הייתה לו לאברהם ו"בכל" שמה. נשאלת השאלה: מהיכן הסיקו חכמינו ז"ל, שלאברהם אבינו הייתה גם בת - דבר שאינו מוזכר מפורש במקרא? מסבירים זאת חכמי ישראל, על פי מחלוקת התנאים בעניין קיום מצוות פריה ורביה (יבמות ו:): "בית שמאי אומרים: מי שהוליד שני בנים קיים בכך פריה ורביה. ובית הלל אומרים זכר ונקבה, שנאמר "זכר ונקבה בראם" (בראשית ה, ב) ובדומה לבריאה, מקיימים מצות פריה ורביה בהולדת בן ובת. במחלוקת זו נקבעה ההלכה כבית הלל, וכיון שלפי מסורת חז"ל קיים אברהם אבינו כל מצוות התורה - מן הסתם קיים גם את הראשונה בתרי"ג מצוות...

דבר תורה לסעודה רביעית

ערב ראש חודש - יום כיפור קטן

ערב ראש חודש יש הנוהגים לקרוא לו יום כיפור קטן. ונקרא כך משום שיום ראש חודש מסוגל לכפרה, לכן יש נוהגים להרבות בסליחות ותחנונים בערב ראש חודש. יום כיפור קטן הוא שם כולל למנהגי צום ואמירת סליחות, שיש הנוהגים ובפרט אחינו האשכנזים לקיימם בכל ערב ראש חודש. המנהג מוזכר בספר "מנות הלוי" של הרב שלמה אלקבץ, ובתורת הקבלה של הרמ"ק. וכן מוזכר בספר "לקט יושר". מובא ב"משנה ברורה" (סימן ת"ז ס"ק ד'): "והכל לפי כוח האדם... אף מי שאינו מתענה, מכל מקום יראה לעשות תשובה ביום זה ולתקן את אשר עויות בכל החודש...". בסידור ר' יעקב עמדין מובא: "וחדשים מקרוב נהגו להתענות ערב ראש חודש וקורין אותו יום כיפור קטן והוא ידוע ונתפשט ברבים וטוב הדבר ביחוד להזהיר העם המתלכלכים כל היום לשוטפם מטינופם ולהיות להם זכרון בין עיניהם להשגיח על טהרת נפשם וגופם". ה"כף החיים" (סימן ת"ז אות ג') כתב: כי סדר יום כיפור הוא עבור המון העם, אך "מי שתורתו אומנותו ויש לו לב מבין בגמרא ובפוסקים אין צריך לבטל כדי לומר סדר זה דבלאו הכי תלמוד תורה מכפר עם התשובה".

אי"ה יום חמישי הקרוב יחול ערב ראש חודש כסלו

דבר תורה לסעודה שלישית

"הקרה נא לפני היום"

כל דבר גדול הנעשה בישראל, גורם לשטן לפעול בכל כוחו ולהערים קשיים ומניעות שונות בביצוע המעשה הטוב, וכוחות המקטרגים פועלים לשם כך במלוא המרץ, ולפיכך השליח הנאמן אליעזר עבד אברהם, זקוק היה בשעה גדולה זו לזכויות נשגבות שיעמדו למענו ויסירו את קטרוגי השטן! מבקש אליעזר בתפילתו: הקרה נא לפני היום, בה"א הידיעה, שמשמעותו על 'היום המיוחד' - הלא הוא היום היחיד, אחת בשנה, "יום הכיפורים" 'ימים יוצרו' (כתיב ולא) ולו אחד בהם' (תהילים קלט) - זה יום הכיפורים לישראל (תנא דבי אליהו רבא פ"א).

אליעזר מתחנן ומתפלל אל ה' שיזמין לפניו כוחו וסגולתו של אותו היום, כוונתו לאותו הכוח המבטל ביום זה את שליטת השטן, ואף הופך אותו לטובה, וכמובא בזהרה הקדוש שביום הכיפורים נהפך השטן עצמו לטובה. (פרשת

וירא דף קיד:).

(פניני הבן איש חי)

לברכה והצלחה

אלמוג לוי
בן שולמית הי"ד

למנוח שלום ברחמי ר"י

שלמה דוד
בן פודטונה
ת.נ.צ.ב.ה

למנוח שלום ברחמי ר"י

שרה בת לאודה
ינית בת רחל
שמעון בן מרסל
ת.נ.צ.ב.ה

למנוח שלום ברחמי ר"י

לאה בת
סוליקה רביבו
ז"ל (הי"ד)
ת.נ.צ.ב.ה

למנוח שלום ברחמי ר"י

חנה בת חפסה
ת.נ.צ.ב.ה

דיון משפחתי עם הרב יצחק זילברשטיין

שו"ת עם הרה"ג הרב אורן נזרית

חשמל בשבת

שאלה: בית כנסת שקפץ שם החשמל, ורמזו לילד קטן פחות מגיל 3 להרים את המתג - במתג כלול הדלקת האור, הדלקת הפלאטה, הפעלת המזגנים והדלקת המקרר.

א. האם מקרה זה מותר או אסור?

ב. אם דין זה אסור, האם בדיעבד מותר להינות מהחשמל הזה לאחר הפעולה?

ג. אם דין זה מותר, מדוע בדרך כלל לא משתמשים באפשרות זו, אלא תמיד מחפשים גוי?

תשובה: אין במעשה קטן שאינו בר חינוך והבנה כלום כל שעשה מעצמו, ומותר להנות גם מהדלקת האור וגם הפעלת הפלטה וכדומה.

אולם בדרך כלל אין משתמשים בעצה זו לכתחילה, מכמה טעמים:

א. דלמא אתי למסרך כשיגדל, ויבוא להדליק את החשמל גם כשיגדל.

ב. אין לתת לקטן איסור בידיים אפילו אסור דרבנן, (כמבואר ברמב"ם ובשו"ע סימן שם).

ג. קטן בר חינוך אביו מצווה להפרישו באיסורי תורה.

וכיון שלא מצוי כל כך שקטן שאינו בר חינוך יעשה מעצמו הפעולה, מהטעמים האמורים כנ"ל, קוראים לגוי שידליק את החשמל, והוי שבות דשבות במקום מצוה, אומנם מעיקר הדין אם ילד קטן פחות מגיל שלוש הדליק מעצמו מותר להשתמש.

שו"ת עם הרה"ג הרב בנימין חותה

צדקה ומעשר כספים

שאלה: האם חייב ליתן צדקה לאלו שמבקשים צדקה בבית הכנסת. ואם אדם נמצא באמצע התפילה מה יעשה. תשובה: עני המבקש צדקה חייב ליתן ואפילו מטבע מועט ואם נמצא באמצע שמונה עשרה או בפרשה ראשונה של קריאת שמע לא יפסיק לצורך זה אבל בשאר מקומות שבתפילה יפסיק לצורך מצוה זו.

שאלה: הכין מטבע לצדקה באמצע התפילה לעני האוסף צדקה בבית הכנסת והעני נעלם מה עליו לעשות. תשובה: פטור מנתינה זו לגמרי ואינו צריך ליתנה לעני אחר.

שאלה: כשעני מבקש מאדם צדקה ויש לו רק שטר גדול האם חייב לפרוטו כדי ליתן לו.

תשובה: חייב לפרוט אם זה נעשה בקלות כגון שהעני יש לו עודף אבל אם אין לו עודף אינו צריך לטרוח בחוץ לחפש מי שיפרוט לו.

שאלה: כסף שהניח בקופת צדקה מסוימת האם אפשר להעבירו לקופת צדקה אחרת.

תשובה: כסף שבקופת צדקה מסוימת אסור להעבירו לקופת צדקה אחרת אבל אם מודיעים לבעלי הקופה שיבואו לקחת את הכסף ואינם באים, רשאים להעביר הכסף לקופה אחרת וטוב לעשות לפני כן התרה אצל חכם אבל אינו חובה. והטוב ביותר להודיע לכל מוסד צדקה המניח קופה בביתנו שאני מתנה שאם אפנה אליהם לקחת את הכסף ולא יבואו תוך שבוע נתינתי אינה צדקה והכסף חוזר אלי.

מעשה שארע לאחרונה, הביא ל'דין-תורה' מרגש, שהתעורר בין ראובן, בעל קייטרינג מירושלים, לבין שמעון, שהיה בעל שמחה:

שמעון הזמין מראובן שלש מאות מנות, לשמחה שעמד לערוך באחד האולמות בירושלים. והנה הגיע ראובן עם המנות אל מטבח האולם, ולפתע הבחין בילד עם סל ביד, שעומד ובוכה בפתח המטבח. שאלו לסבת בקיו, והילד ספר: "אמא שלי שילחה אותי לכאן, כדי לקחת אצל ממה שנסאר מהארוע. פשוטנסתי למטבח, ראה אותי עובד הנקיון הערבי, ושלח אותי החוצה".

נכמרו רחמיו של ראובן. הוא לא חשב פעמים, ומיד הכניס לסלו של הילד עשר מנות מכבדות.

השמחה הסתיימה, וראובן ושמעון ישובו לערוך את החשבון. ראובן גולל בפני שמעון את המעשה שהתרחש עם הילד העני, והפטיר בחינה, "אחיב אותך רק במאתים ותשעים מנות".

"נקיר, אני משלם לך עבור שלש מאות", הודיע שמעון בנחרצות, "זכות המצוה שאת לי כבודו אינו יכול לעשות 'מסחר' במנות שאני הזמנתי..." אך גם בעל הקייטרינג אינו מוותר, ומתעקש לקבל שכר רק עבור מאתיים ותשעים.

וכך המשיכו להתנפח, ובשמים זועקים 'אשריכם' ו'שאל'. אשריכם שאלו הם דיני התורה שלכם!

ונשאלת השאלה: עם מי הדין?

תשובה:

כל עוד המזון במטבח, הוא עדין שיהי לבעל הקייטרינג, והוא אחראי על המזון, ואם למשל יתקלקל, הרי זה באחריותו של בעל הקייטרינג, ואילו בעל השמחה אינו מגן לזכות במזון כל עוד הוא במטבח, כי אז אינו יכול לשמור עליו. מלאכת בעל הקייטרינג מסתיימת כאשר מניח את המזון על השלחנות, כשצבור המזמנים ערוך לסעד.

ולכן, אם בעל הקייטרינג נטל את המנות מהמטבח, הרי משל עצמו נטל. ואילו היה נוטל בעל הקייטרינג את המנות לאחר שנקבר היו על השלחן, הרי שנקבר זכה בהם בעל השמחה, והמצוה שאת לו, ואז היה משלם עבור שלש מאות מנות.

לסכום: נראה שראובן בעל הקייטרינג זכה במצוה, ושמעון בעל השמחה ישלם עבור מאתיים ותשעים מנות בלבד!

לדפואה שלימה

סולטנה
בת פרחת
שמעון יעקב
בן סולטנה

לברכה והצלחה

חיים לוי וב"ב
דון רבקה
הודיה לוי

לדפואה שלימה

יוליה בת לדיסה
דוד בן טטיאנה
טליה אפרת
בת ענבל שרה

לדפואה שלימה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מירה מרים
בת רחל

לזיווג הגון

שידה
בת ציפורה

צדיקים במיתתם קרויים חיים

סיפור על מעלת הספר שערי תשובה

הסיפור התרחש לפני כמה דורות בעיירה יהודית באירופה. נער צעיר, בן למשפחה מסורתית אך לא שומרת תורה ומצוות, נשלח ללמוד בישיבה מפורסמת. הוא הגיע לשם עם ספקות גדולים באמונה, בלי אהבה לתורה ובלי רצון לשמור מצוות. הוא ישב בכיתה מתוך נימוס - לא מתוך רצון.

יום אחד, הרב בישיבה התחיל ללמוד איתם את הספר "שערי תשובה" לרבינו יונה. הנושא הראשון שלמדו עסק בכוחו של החטא, בשורשיו בנפש האדם, וביכולת של האדם לשוב באמת, מתוך הכרה וחזרה.

הנער, שישב בסוף החדר בשקט, החל להזדעזע. פתאום הוא הרגיש כאילו כל מילה בספר מדברת אליו ישירות. לאט לאט - עיניו התמלאו דמעות. לא מרגשנות חולפת - אלא ממפגש פנימי עמוק עם עצמו. כעבור כמה ימים פנה לרב שלו ואמר: "כבוד הרב, רציתי לברוח מהכול. אבל המילים של רבינו יונה תפסו אותי. פתאום הרגשתי שהלב שלי נפתח. אני רוצה להתחיל מחדש."

אותו נער הפך במשך השנים לתלמיד חכם. הוא הרבה להפיץ תורה, ולימים אף כתב הקדמה לאחד מהספרים שהוציא, ובה כתב: "כל חיי הרוחניים - נולדו באותו רגע של אמת מול ספר אחד: שערי תשובה."

**אי"ה רביעי כ"ח חשוון יום
הילולתו זיע"א**

רבנו יונה גירדוני זיע"א

רבנו יונה היה מגדולי הראשונים, מחבר הספר "שערי תשובה". בצעירותו למד אצל רבי שלמה מן ההר ואצל האחים רבי משה בר שניאור ורבי שמואל בר שניאור. למד גם מבן דודו הרמב"ן (אמו של הרמב"ן היא אחותו של רבי אברהם, אביו של רבנו יונה), והתקשר עמו בקשרי חיתון, כאשר השיא את בתו לרבי שלמה, בנו של הרמב"ן. היה רבה של טולדו. וכן היה רבו של הרשב"א.

רבנו יונה נודע כבעל חריפות ועוצמה למדנית גדולה מאוד בעולם התלמודי, וכתב חידושים לכמה מסכתות. אך כיום נשאר רק חידושו למסכת בבא בתרא הנקרא בשם "עליות דרבנו יונה". בחיבור עצמו מעלה רבנו יונה דיונים מעמיקים על סדר המסכת, סוגיה אחר סוגיה. בסוף כל דיון מביא רבנו יונה את מה ש"עלה בידנו", הכוונה היא לפרטים אותם פוסק רבנו יונה להלכה, ומכאן גם שמו של החיבור.

כמה מתלמידיו כתבו חידושים על מסכתות שונות שרובו או כולו ממנו, וקרויים בשם חידושי תלמידי רבינו יונה ובקצרה תר"י. הרשב"א והרא"ש מרבים לצטט מחידושו גם למסכתות נוספות.

רבנו יונה חיבר ספר מוסר כללי הנקרא "שערי צדק" אשר רובו אבד ונשאר ממנו הספר "שערי תשובה". בספר "חידושי גיטין" המיוחסים לריטב"א מצוטטים דברי תורה מרבנו יונה על מסכת גיטין.

בישול מאכל פרווה בסיר בשרי או חלבי

הבשר מותר לאכול.

עוד נחלקו הפוסקים: אם מותר לאכול נ"ט בר נ"ט לכתחילה או רק בדיעבד: לדעת מרן השולחן ערוך בספרו בדק הבית מותר לאכול נ"ט בר נ"ט אפילו לכתחילה, אומנם דעת הרמב"א (צ"ה ס"ב) שדווקא בדיעבד.

לדעת הבן איש חי (ש"ב קורח י"ג) מאכל פרווה שהתבשל בסיר בן יומו מותר רק בדיעבד. אומנם לדעת מרן הרב עובדיה יוסף (יב"א הליכו"ע ח"ז פרשת קורח סעיף י"א) מאכל פרווה שהתבשל בסיר בשרי בן יומו מותר לאכול לכתחילה עם חלב וכן להיפך. ודעת הרב גדעון בן משה שליט"א שמקרה זה דווקא שהמאכל הפרווה אינו חריף, אומנם בחריף מותר לאכול רק לאחר עשרים וארבע שעות.

להלכה ולמעשה: לדעת הספרדים

מותר לבשל מאכל שאינו לא בשרי ולא חלבי (פרווה), וגם אינו חריף, בסיר בשרי נקי, אפילו שבאותו יום הכינו באותו סיר תבשיל בשרי, ולאכול תבשיל זה עם מאכלי חלב. לדוגמה: מותר לטגן ביצה במחבת בשרי בן יומו, בשמן חדש, על מנת לאכול אחר כך את הביצה עם גבינה, ואין בזה איסור כלל. וכן להיפך לטגן ביצה במחבת חלבי נקי על דעת לאכול עם בשר. (שוהו נותן טעם בר נותן טעם, שהבשר נתן טעם בקדרה, והקדרה נתנה טעם באורז, ואפילו יודע מראש שעתיד לתת לבן או חמאה באורז לאחר בישולו, מותר לבשל האורז בסיר בשר בן יומו).

ואם המאכל חריף אם בישל בסיר בשרי בן יומו אין לאכול את המאכל עם חלב, ואם הסיר אינו בן יומו (שעבר עשרים וארבע שעות מזמן בישולו) מותר לאכול את התבשיל עם חלב, וכן להיפך. (הרב גדעון בן משה שליט"א).

חשוב להדגיש: שכל ההיתר הזה, הוא דווקא שהסיר או התנור שבו מתבשל המאכל הפרווה הוא נקי ואין בו שום שאריות של התבשיל הבשרי שהתבשל קודם.

שאלה: תבשיל פרווה שהתבשל בסיר בשרי האם מותר לאכול עם מאכל חלבי כגון: לאפות פת בתנור בשרי ולאכול עם חלב, או להכין חביתה פרווה בסיר חלבי ולאכול עם מאכל בשרי.

תשובה: חז"ל מגדירים מקרה זה בשם נ"ט בר נ"ט.

ביאור המושג נ"ט בר נ"ט: במקרה שאדם מבשל בסיר מאכל בשרי, הבשר נותן טעם בסיר, ולאחר מכן מבשל בסיר זה מאכל פרווה, הסיר הבשרי פולט את טעם הבשר לתוך המאכל הפרווה, אומנם אינו טעם ישיר של התבשיל בשרי אלא הטעם הגיע דרך הסיר לכן מקרה זה נחשב בר נותן טעם (הבן של הטעם, ולא הטעם העיקרי והוא טעם קלוש ביותר, ואפילו משהו אין בו), וכן להיפך אם בישל בסיר חלבי מאכלי חלב ולאחר מכן בישל באותו סיר מאכל פרווה.

הגמרא במסכת חולין (ק"א:): מביאה מחלוקת בין רב לשמואל במקרה כגון זה שלפנינו, מה הדין של המאכל רב אוסר לאכול עם מאכל חלבי ושמואל מתיר. נחלקו הפוסקים מה הדין של נ"ט בר נ"ט דהיתרא: דעת השולחן ערוך (סימן צ"ה סעיף א'): דגים שהתבשלו או שנצלו בקדירה של בשר רחוצה יפה שאין שום שומן דבוק בה מותר לאוכלם בכותח (תבשיל חלבי) משום דהוי נ"ט בר נ"ט דהיתרא. דעת הרמב"א (שם ס"ב בהגה) ויש מחמירים בצליה ובישול לאסור נ"ט בר נ"ט, והמנהג לאסור לכתחילה ובדיעבד מותר בכל ענין.

עוד נחלקו הפוסקים באיזה מקרה מותר לאכול מאכל פרווה עם חלב שהתבשל בסיר בשרי, האם דווקא שעברו עשרים וארבע שעות, או אפילו שהסיר בן יומו (בישולו באותו יום בשר): לדעת מרן שולחן ערוך בספרו בדק הבית מותר לאכול אפילו אם הסיר בן יומו, אומנם דעת רבנו ירוחם דווקא אם עברו עשרים וארבע שעות מזמן בישול

סרקו את הברקוד המצורף

והצטרפו אלינו לאתר "אור הנר",

באתר זה תוכלו לקבל את העלונים מכל

השנים סרטונים ושיעורים בהלכה ובאגדה

באהבה רבה

לדפא שולחן

דודית

בת עמליה

יצחק בן חנה

לברכה והצלחה

מרדכי ויפה

מודנו וב"ב

ליאור ושיר

מודנו

לברכה והצלחה

אלג'דיה

בת מרים

מרים (מיד)

בת דות

